

Ustawa o dowodach osobistych. Komentarz

Dowiedz się więcej na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Oddajemy do rąk Czytelnika komentarz do ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, który jest najnowszym opracowaniem dotyczącym tych dokumentów. Zawiera on wiele aspektów praktycznych, jednak stanowi także pracę o charakterze naukowym, co czyni go atrakcyjnym zarówno dla praktyków jak i teoretyków. Komentarz może zainteresować zatem nie tylko osoby, które stosują przepisy ustawy w praktyce (np. pracowników odpowiednich wydziałów urzędów miast/gmin), ale także osoby zajmujące się na co dzień problemem dowodów osobistych, dokumentów urzędowych, cyfryzacją itd.

Ustawa o dowodach osobistych w ostatnim czasie uległa istotnym zmianom. W książce uwzględniono wszystkie te nowelizacje, a w szczególności skupiono się na regulacjach wprowadzonych ustawą z dnia 14 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1000), które w pełni zaczną obowiązywać z dniem 7 listopada 2021 r. Nowelizacja ta miała na celu poprawę zabezpieczeń dowodów osobistych, m.in. poprzez dodanie do ustawy przepisów dotyczących wprowadzenia do dowodów osobistych drugiej cechy biometrycznej, tj. odcisków palców czy uzupełnienia dotychczasowego wzoru dowodu osobistego o podpis posiadacza.

Na dzień oddania książki do druku do podpisu Prezydenta przekazana została ustawa z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy Nr 1399, IX kadencja Sejmu). Projekt ten dotyczy umożliwienia obywatelom załatwianie podstawowych spraw urzędowych zdalnie – przy pomocy prostych, intuicyjnych i dedykowanych konkretnym czynnościom usług elektronicznych. Projektowana w art. 63a DowodyU zmiana przewiduje wprowadzenie nowej formy uzyskiwania przez osobę, której dane dotyczą lub przez jedno z rodziców (matkę lub ojca), informacji o odbiorcach, którym jej dane osobowe lub dane ich dzieci zostały udostępnione z Rejestru Dowodów Osobistych w stosunku do aktualnych możliwości uzyskania takich informacji. Aktualnie takie informacje przekazuje minister właściwy do spraw informatyzacji w postaci papierowej lub elektronicznej. Nową projektowaną formą uzyskania informacji o odbiorcach będzie elektroniczna usługa transakcyjna, umożliwiająca samodzielne pobranie takich informacji, przez zautomatyzowanie tego procesu, bezpośrednio z logów rejestru PESEL, na skutek skierowania zapytania przez osobę, której dane dotyczą lub jedno z rodziców, w zakresie danych dziecka. W związku z tym planowana jest również modyfikacja funkcjonalności Rejestru Dowodów Osobistych przez zapewnienie odnotowania przez podmioty pozyskujące dane, celu pobierania danych z tego rejestru.

Warto także zwrócić uwagę na art. 5 ustawy zmieniającej, zgodnie z którym minister właściwy do spraw informatyzacji może dokonać zakupu sprzętu komputerowego dla gmin na potrzeby realizacji przez nie zadań wynikających z ustaw zmienianych w art. 1, art. 3 i art. 4 (czyli z usta-

wy o dowodach osobistych, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego). Minister właściwy do spraw informatyzacji może powierzyć realizację tego zadania, jednostce mu podległej lub przez niego nadzorowanej. Zadanie to może być finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

W ostatnim czasie cechą ustawodawstwa dotyczącego dowodów osobistych jest zatem spora liczba nowelizacji. Jednocześnie ze zmianą przepisów ustawy zmieniają się także funkcje dowodów osobistych. Polskie dowody osobiste wydawane są od 1918 r. i na przestrzeni ponad 100 lat historii były zwierciadłem ukazującym zmiany ustrojowe i technologiczne (*K. Czaplicki*, Biometryczny dowód tożsamości, *Monitor Prawniczy* 2020, Nr 24, s. 1303). Dowód osobisty jest podstawowym dokumentem tożsamości w stosunkach prawnych panujących w Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto jest dokumentem referencyjnym, czyli wyjściowym do wydawania innych dokumentów zawierających dane określające tożsamość osoby (*I. Jaworska*, Nowe zasady wydawania dowodów osobistych, *Samorząd Terytorialny* 2015, Nr 7–8, s. 88).

Pierwotnie był to dokument, który wyłącznie stwierdzał tożsamość i obywatelstwo polskie, jednak z biegiem lat, w wyniku kolejnych nowelizacji, jego funkcje się rozszerzały. Obecnie pozwala także na przekraczanie granic niektórych państw. Dowód osobisty umożliwia także jego posiadaczowi uwierzytelnianie w usługach online za pomocą profilu osobistego, składanie podpisu osobistego, potwierdzanie obecności w określonym czasie i miejscu. Dowód osobisty nie może więc być kategoryzowany jedynie jako dowód tożsamości, sprawdzający się przy realizacji funkcji reglamentacyjno-porządkowej administracji. Jest to bowiem dokument, który odgrywa i będzie odgrywać coraz większą rolę w tak zwanym obrocie elektronicznym, np. w relacjach obywatela z administracją publiczną.

dr hab. Grzegorz Krawiec, prof. UP

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl